

ОСОБЛИВОСТІ ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ В ХАЛЯЛЬ ТУРИЗМІ

Матко Ю.О.,

*студентка кафедри туризму,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: matkoio@krok.edu.ua*

Міхо О.І.,

*доцент кафедри туризму,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: alyonamikh@gmail.com,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1547-5597>*

Туристична галузь визнає зростаючий інтерес до халяльного туризму як з точки зору практиків, так і дослідників. Зокрема наголошується на тому, що будь-яка стратегія розвитку або продажу халяльних туристичних послуг, повинна керуватися ісламським законодавством (шаріат) [1]. Мусульманські клієнти є одним із сегментів ринку, що швидко розвивається. Тому маркетингологи та туристичні оператори не можуть ігнорувати його потреби. Загалом туристичні підприємства мають багато можливостей для халяльного туризму у таких аспектах, як ділові подорожі халяль, пакети для сімейного відпочинку, послуги, приємні для мусульман, розкішний мусульманський сегмент ринку та сувеніри [1].

Халяльний туризм – це вид туризму, орієнтований на мусульманських туристів, які дотримуються правил ісламу. Але поняття «халяльний туризм» та «ісламський туризм» – це різні за значенням поняття. Халяль визначається як «те, що дозволено, щодо якого не існує жодних обмежень, і вчинення якого допускається законодавцем Аллахом». Ісламський туризм застосовується лише до тієї категорії, що безпосередньо стосується віри та її доктрин (таких як ісламське право/шаріат, ісламські цінності, принципи та вірування, ісламське поклоніння). Виходячи з вищезазначеного, використання термінів «ісламський» та «халяльний», як якщо б вони мали подібне значення, є недоречним. Було б краще використовувати «Халяль» як торгову марку, а не «Ісламську» для будь-яких супутніх товарів та послуг у туристичній галузі [1].

Однозначних правил в халяльному туризмі не так багато і стосуються вони, у першу чергу, послуг розміщення та харчування: заборона вживання алкоголю або страв зі свинини, але можна їсти м'ясо інших тварин, убитих певним способом [2].

Основні вимоги до закладів розміщення для халяльного туризму такі:

можливість здійснювати намаз (мечеті, молитовні кімнати) в кроковій доступності;

- халяльне меню;
- кухня східних народів в меню;
- спеціальне зонування територій - на чоловічу і жіночу;
- окремі халяльні спа-центри для жінок і чоловіків;
- окремі басейни для чоловіків і жінок;

- пляж для жінок і дітей;
- безалкогольні міні-бари в номерах готелів;
- великий вибір безалкогольних напоїв в меню;
- дрес-код для персоналу готелів;
- відсутність розважальних заходів, які порушують норми шаріату на загальнодоступних майданчиках (пляжні дискотеки, шоу-програми і т.д.);
- екскурсії, пов'язані з ісламським способом життя і культурою [3].

Згідно з доповіддю Euromonitor International, продажі халяльної їжі збільшились у Європі. Деякі з мережевих ресторанів задовольняють потреби мусульманських туристів, подаючи страви, приготовлені на кухнях сертифікованих як халяль, та використовуючи куряче м'ясо халяль. Наприклад, у Великобританії близько 100 торгових точок KFC та п'ята частина ресторанів Nando подають курятину, сертифіковану Халяль. Chicken Cottage, Dixy Fried Chicken, Pizza Express та Perfect Fried Chicken - використовують халяльну курку [1].

Розглянемо приклади готелів, де надають мусульманським гостям усі послуги для халяльного туризму.

Готелі Fairmont Makati та Raffles Makati на Філіппінах стали дружніми до мусульман, надаючи копії Корану, кімнату для молитов та телеканали арабською мовою. З попередньої практики зазначається, що доступність мусульманських готелів вважається одним з найважливіших властивостей, що приваблює мандрівників-мусульман та спонукає їх відвідати місто.

Кількість готелів, що відповідають шаріату, та курортів Халяль все ще обмежена в не мусульманських напрямках. Отже, це можливість для бізнесу здійснювати інвестиції у туристичну індустрію у всьому світі, особливо в країнах, що мають велику кількість в'їзних мусульманських туристів [1]. Крім пляжного відпочинку є і термальні SPA-центри, і гірськолижні курорти. Середня ціна представлених готелів – близько \$ 100 за ніч. Халяль-вілла на одному з екзотичних напрямків обійдеться в \$ 400-500 за ніч. Панують пропозиції в Туреччині, ОАЕ та Індонезії [5].

Однією з останніх практик туристичної індустрії Халяль є надання додатків для смартфонів, які роблять відпочинок приємним. Це допомагає відвідувачам знайти готелі та торгові центри з молитовними кімнатами та ресторанами халяльної їжі. Найбільш популярними є 10 провідних туристичних напрямів: Малайзія, (отримала найвищий бал за високий рівень безпеки для мандрівників, великий вибір варіантів харчування і проживання, наявність умов для намазів, простоту комунікації та розуміння потреб мусульманських туристів), Туреччина, ОАЕ, Катар, Індонезія, Оман, Йорданія, Марокко, Бруней.

В даний час халяль-індустрія є однією з найперспективніших у туризмі, що поступово розвивається в усьому світі. На споживчому ринку України стрімко зростає попит на «халяльну» продукцію і вже нікого не дивує наявність «халяльних» полиць у супермаркетах. Продукти, що виготовлені відповідно до HALAL-стандартів популярні не лише серед мусульман, але і серед покупців

інших віросповідань. Також в Україні компанія ABW розробила туристичний маршрут для мусульман – HalalKarpaty. Як роз'яснили в компанії, перш ніж пропонувати такі тури мусульманам, співробітникам довелося не просто спілкуватися з віруючими, але й звертатися до фахівців центру сертифікації «Халяль», з'ясовувати вимоги до готелів, кухні, обслуговування, щоб досконально зрозуміти, що і як потрібно організувати. Співробітникам HalalKarpaty вдалося знайти для співпраці бізнесменів, які і стали піонерами в справі організації халяльного відпочинку - це готелі «Срібні роси» і «Горгани», що найбільше відповідали вимогам. І вже влітку було організовано перебування першої групи гостей в «Срібних росах» і обслуговування відповідно до ісламських традицій [4].

Отже, підприємства сфери туризму та гостинності мають усі шанси приєднатися до сегменту халяльних туристичних подорожей, що швидко розвивається. Дотримуючись вимог, готельні підприємства можуть забезпечити необхідні умови для проживання та харчування халяльних туристів. За наявності чітко сформованої готельної бази, туристичні підприємства зможуть формувати програми турів. Серед найбільш перспективних – програми ділових турів, пакети послуг для сімейного відпочинку.

Список використаних джерел:

1. Dr. Mohamed Battour, Dr. Mohd Nazari Ismail. Halal tourism: Concepts, practises, challenges and future. URL <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S2211973615000987> (дата звернення: 02.11.2020).
2. Халяль Букинг. Офіційний сайт. URL: <https://ru.halalbooking.com> (дата звернення: 01.11.2020).
3. Мусульманський клуб. URL: <http://muslimclub.ru/islam/links.html>. (дата звернення: 01.11.2020).
4. Український сайт мусульман. Офіційний сайт. URL: <https://islam.in.ua/ru/obshchestvo/proekt-halal-karpaty-sozdaet-kulturu-otdyha-dlya-musulman-v-karpatah> (дата звернення: 01.11.2020).
5. Іслам в Україні. URL: <https://islam.in.ua/ru/novosti-v-mire/vo-vsem-mire-rastet-spros-na-halyal-turizm> (дата звернення: 01.11.2020).